პროლეტარელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდითო!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კ-ის და ცაკის ორგანო

№ 232 (5033) | კვირა, 10 ოქტომბერი 1937 წ. | ფასი 10 კაპ.

დღეს გაზეთში

ეკონომიკის რაიონების ღირსების საქმე (მოწინავე)
საქართველოს კომკავშირის XIII ყრილობამ მუშაობა დაამთავრა (1-ლი გვ.)
მეგალითოელ სტახანოველთა და დამამკვრელთა სრულიად-დონეცის შეკრება (მე-2 გვ.)
დამთავრდა ბალტიის ზღვისელდროშოვანი ფლოტის საშემოდგომო ტაქტიკური მარჯვიშობა (მე-2 გვ.)
ვ. ფიოლია — არქიტექტორთა შემოქმედებითი მუშაობის გასაფართოებლად (მე-2 გვ.)
ვ. ხაჯაპურიძე — საქართველოს ფეხბურთელთა ... სეთთან (მე-3, მე-4 გვ.)
საომარი მოქმედება ჩინეთში (1-ლი გვ.)
იაპონელები იყენებენ მახრჩობელა გაზებს (1-ლი გვ.)
ფაშისტები განაგრძობენ პირატობას ... (1-ლი გვ.)
ნებრინი ესალმება რუზველტს ... (1-ლი გვ.)
მეკამეხეთა სამხედრო გემმა ... (1-ლი გვ.)
გემი (1-ლი გვ.)
იაპონია ემუქრება ა.-შ. შტატებს (1-ლი გვ.).

მეფენახეობის რაიონების ღირსების საქმე

მეფენახეობის განვითარებას საქართველოში განსაკუთრებული ყურადღება მიეცა საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ, მეტადრე ამ უკანასკნელი წლების მანძილზე. სა.კ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს 1936 წლის 28 ივლისის გადაწყვეტილება, ამხანაგ სტალინის ინიციატივით მიღებული, წარმოადგენს საქართველოს კოლმეურნეობათა შეძლებულობის შემდგომი ზრდის უდიდეს ფაქტორს.

სა.კ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა ამ დადგენილების საფუძველზე დააწესა ვენახების გაშენების ვადები და გეგმები რაიონებისა და ცალკე ჯიშების მიხედვით. ამ საქმის წინ წასაწევად სახელმწიფო მნიშვნელოვან კრედიტებს აძლევს კოლმეურნეობებს. გადადებულია ფასი ღვინოების მიერ ჩაბარებულ ყურძენზე. ყოველივე ეს დიდ სტიმულს აძლევს მაღალი მოსავლის მიღებისათვის.

რთველი უკვე მასობრივად გაჩაღდა. შეიძლება ითქვას, რომ მოსავალი შარშანდელზე ოცითესა. წელს ორდენოსანმა საქართველომ არა მარტო მარცვლეულის კარგი მოსავალი მიიღო, არამედ იგი სპეციალური და ტექნიკური კულტურების უზე მოსავლისაც ღებულობს. კოლმეურნეობათა ბეღლები ხვავითა და ბარაქით იგსება. საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების გამარჯვება მარტო ამინდის ხელსაყრელი პირობებით კი არ აიხსნება, არამედ შედეგია ბოლშევიკური ორგანიზებულობისა. თესვა, ნათესთა და მოვლა-წყლიან ნარგავთა დამუშავება აგროტექნიკურ ორნისძიებათა მტკიცედ დაცვით ჩატარდა. კულტურული მეურნეობის წარმოება შესაძლებელი გახდა მხოლოდ კოლმეურნეობათა განმტკიცებისა და გამარჯვების შედეგად.

საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში გამოიქეზნენ ლენინ-სტალინის დიადი პარტიისადმი უსაზღვროდ ერთგული ადამიანები. იქ, სადაც კოლმეურნეობათა სათავეში დგანან ნამდვილი ბოლშევიკები,— პარტიულები თუ არაპარტიულები, უზე მოსავლს ღებულობენ, კოლმეურნეობა წინ მიდის და იფურჩქნება. ლუსკამბოურგის რაიონის კიროვის სახელობის კოლმეურნეობაში ჰექტარზე 90 ცენტნერ ყურძენს ღებულობენ. ორჯონიკიძის რაიონის სოფ. ბორის კიროვის სახელობის კოლმეურნეობაში ჰექტარზე 60 ცენტნერ ყურძენს მოელინ, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 40 ცენტნერისა. ისეთი კოლმეურნეობანი, რომელნიც ჰექტარზე 50—65 ცენტნერ ყურძენს ღებულობენ, მრავლად მოიძებნება.

ამ ციფრებსა და ფაქტებში, როგორც სარკეში მოსჩანს საკოლმეურნეო წყობილების უდიდესი ძალა. ერთპიროვნულ მეურნეს ოცნებაც არ შეეძლო ასეთ უხვ მოსავლზე. ეს წარმატებანი მოპოვებულია ლენინ-სტალინის პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის გეგმიანი ხელმძღვანელობითა და დახმარებით და საკოლმეურნეო ცხოვრების სტალინური წესდების ურყეველ გატარებით. ეს შესაძლებელია მხოლოდ სოციალიზმის ქვეყანაში, სადაც კომუნისტური პარტია და საბჭოთა ხელისუფლება ყოველმხრივ ზრუნავენ გლეხობის კეთილდღეობისათვის.

ორდენოსანი საქართველოს კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა წელს სახელმწიფოს უნდა მისცეს 22.000 ტონა ყურძენი. ყოველგვარი პირობა არსებობს ამ დავალების გადაჭარბებით შესრულებისათვის. მისი წარმატებით შესრულება დამოკიდებულია ადგილობრივ პარტიულ, საბჭოთა და დამამზადებელი ორგანიზაციების უნარიან მუშაობაზე.

მაგრამ სწორი არ იქნებოდა საქმე ისე წარმოგვედგინა, თითქოს ამ მხრივ ყველგან დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობა იყოს.

ოპარატიული ცნობები ყურძნის დამზადების შესახებ, კოლსპონდენტთა სიგნალები ადგილებიდან მოწმობენენ, რომ ყურძნის კრეფა-დამზადებას ზოგან ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა. სამტრესტის 5 ოქტომბრის ცნობებით, საკოლმეურნეოგლეხურ სექტორში ცენტრალიზებული წესით დამზადებული იყო 39.394 ცენტნერი ყურძენი, გეგმის 24,9 პროცენტი. ყურძნის კრეფის გეგმა საბჭოთა მეურნეობებში შესრულებულია 47,4 პროცენტით.

ყურძნის კრეფა-დამზადება განსაკუთრებით ცუდად მიდის გურჯაანის, თელავისა და სიღნაღის რაიონებში. სჩასს, ამ რაიონების პარტიული, საბჭოთა და დამამზადებელი ორგანიზაციები ამ სამუშაოს მეორხარისხოვან საქმედ სთვლიან და ივიწყებენ, რომ თუ ყურძენი დროულად არ მოიკრაფა, ღვინის ხარისხი უარესდება. არის შემთხვევები, რომ ყურძნის კრეფისა და დამზადების დროს სხვადასხვა ჯიშს ერთმანეთში ურევენ. ეს აშკარად ძაღნებლური მოქმედებაა. ასეთ ფაქტებს ვხვდებით ყვარლისა და სიღნაღის რაიონებში.

დამამზადებელი აპარატის ცუდი მუშაობის მაგალითს წარმოადგენს სიღნაღის დამზადების პუნქტის გამგის—ამხ. ნიკოლაიშვილის მუშაობა. იგი თავს ვერ ართმევს საქმის. კუდში ჩაჩნაული განაგრძოს აგროთვე ყვარლის მიმღები პუნქტი. იბადება კითხვა ნუთუ ეს შეუმჩნეველია ყვარლისა და სიღნაღის რაიონების პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციებისათვის.

ყურძნის დროულად და წესიერად კრეფის საქმე მოწესრიგებული ვერ არის ნაფარეულისა და მუკუზნის საბჭოთა მეურნეობებში. ნაფარეულის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი ამხ. გეუოქოვი და მუკუზნისა — ამხ. პირველი დაუშვებელ უდარდელობას იჩენენ ამ საქმეში. ეს სამუშაო არადამკმაყოფილებლად მიმდინარეობს წინანდლის საბჭოთა მეურნეობაშიც.

სახელმწიფოსათვის ჩასაბარებელი ყურძნის დიდი ნაწილი უნდა დამზადდეს სამტრესტის ხაზით. მაგრამ ფაქტები მოწმობენ, რომ ამ მხრივ სახარბიელო მდგომარეობა არ არის. განა საბჭოთა მეურნეობებისა და დამამზადებელი პუნქტების ცუდი მუშაობისათვის პასუხისმგებელი არ არის სამტრესტი და პირადად მისი მმართველი ამხ. ვ. ბერიძე?

ცნობილია, რომ მიწსახკომის, სამტრესტისა და მეეფხიბოსა-მეღვინეობის ზოგიერთი საბჭოთა მეურნეობის ხელმძღვანელნი, ამჟამად მხილებულნი და აღსაგმენი, როგორც პიროსსხლიანი ფაშიზმის აგენტები, დიდ მავნებლობას ეწეოდნენ მეეფხეობა - მეღვინეობის დარგში. ხალხის უსაზღვრესი მტრები ანადგურებდნენ ვენახებს, სხვადასხვა ჯიშს ერთმანეთში ურევდნენ და სცემდნენ ღვინის ხარისხს. არამზადები ცდილობდნენ ძირი გამოეთხარნათ საკოლმეურნეო წყობილებისათვის, შეეჩერებინათ საბჭოთა მეურნეობების ზრდა. მაგრამ ამ მავნებელურ-დამანგეველმა მუშაობამ ვერ შეაჩერა და არც შეიძლებოდა შეეჩერებინა ძლეული სოციალისტური მშენებლობა საბჭოთა სოფელში. არასოდეს არ ასრულდება, არ შეიძლება ასრულდეს ხალხის მტრების მავნებელი ზრახვები.

ამჟამად მთელი მუშაობა ისე უნდა წარიმართოს, რომ არ დაეუშვათ სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინური წესდების გამოუყენებლობა. ეს შესაძლებელია მხოლოდ სოციალიზმის ქვეყანაში, სადაც კომუნისტური პარტია და საბჭოთა ხელისუფლება ყოველმხრივ ზრუნავენ გლეხობის კეთილდღეობისათვის.

ორდენოსანი საქართველოს კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობები ენტუზიაზმით ემზადებიან ოქტომბრის დიადი რევოლუციის 20 წლისთავის შესახვედრად. სოციალისტურ მინდვრებზე აზეიმოდა სოციალისტური შეჯიბრების ტალღა. ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოებიკი ეკონომიურად უხელმძღვანელონ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს და სათავეში ჩაუდგნენ სოციალისტური მინდვრების მუშაკთა საწარმოო ენტუზიაზმს.

სანიმუშოდ მოვაწყოთ ყურძნის კრეფა-დამზადება, არ დაეუშვათ ყურძნის ჯიშების ერთმანეთში არევა, მტკიცე კონტროლი დავაწესოთ ამ საქმეზე და მთელი მოსავალი დროულად და უდანაკარგოდ აიღოთ,—ასეთია ამოცანა. წინასაოქტომბრო შეჯიბრებაში მეეფხეობის რაიონები მოწინავეთა რიგებში უნდა მდგნენ.

„...საბჭოთა ქვეყნის მშრომელთა სუფრას შევინთონ კარგი სუფრის ღვინო და პროდუქტი, ერთიოროდ გავადოთ ყურძნის მოსავალი“, ლენინ-სტალინის პარტიის ერთგული შვილის, ამხანაგ ლ. ბერიას ეს საბრძოლო დავალება ბოლშევიკურად უნდა განვახორციელოთ.

სომხეთის კ. პ. (ბ) ერევნის კომიკომიტეტის კლენუმი

ერევანი, 8 ოქტომბერი (საკადესი). 7 ოქტომბერს შესდგა სომხეთის კ. პ. (ბ) ერევნის კომიტეტის პლენუმი. პლენუმმა გათათვალსაწინო ამხ. მ. დანიელიანი ერევნის კომიტეტის მეორე მდივნის მოვალეობისაგან სხვა სამუშაოზე მის გადასვლასთან დაკავშირებით.

პლენუმმა სომხეთის კ. პ. (ბ) ერევნის კომიტეტის პირველ მდივნად აირჩია ამხ. **გ. არუთინიანი** და მეორე მდივნად ამხ. **ლ. ბარსეგიანი.**

დამტკიცებული იქნა სომხეთის კ. პ. (ბ) ერევნის კომიტეტის ბიუროს 5 კაცის შემადგენლობით.

საომარი მოქმედება ჩინეთში

შანხაი, 7 ოქტომბერი (საკადესი). ჩინეთის გაზეთების ცნობით, ტიანძინ-პუკოუს რკინიგზის სექტორში ჩინელთა მე-37 დივიზიამ ახალი პოზიციები დიაკავა ქალაქ დეჯოუს სამხრეთით 30 კილომეტრის მანძილზე. ამ რაიონში ძლიერი ბრძოლაა.

სენტრალ ნიუსის სააგენტოს ცნობით, ჩინეთის მე-8 არმიის დამკვრელმა რაზმმა 5 ოქტომბერს დილით დაიკავა პინლუ, იანშინგუანის ჩრდილო-დასავლეთით 80 კილომეტრის მანძილზე. ჩინელმა ჯარებმა დაამარცხეს იაპონელი ჯარები აგროვეთ იუანპინის აეროპორტში (დაალეოუს სამხრეთ-დასავლეთით) და გარს შემოერტყნენ იუანპინში მყოფ იაპონელთა რაზმს 2 ათასი კაცის შემადგენლობით.

ტოკიო, 7 ოქტომბერი (საკადესი). იაპონელთა ცნობებში აღნიშნულია, რომ იაპონელმა ჯარებმა ცოტა ხნით წაიწიეს წინ ლოდიანის დასავლეთით.

ბეიპინ-ხანკოუს გზაზე 6 ოქტომბერს იაპონელმა ჯარებმა დაიკავეს ჩუიანსიანის პუნქტი.

ტოკიო, 7 ოქტომბერი (საკადესი). დომეი ცუსინის საგაგეტოს ცნობით, 7 ოქტომბერს იაპონელთა საზღვაო თვითმფრინაველები ყუმბარებს უშენდნენ კანტონსა და მის მიდამოებს. კანტონის საზენიტო ბატარიებმა სროლა აუტეხეს იაპონელთა თვითმფრინავებს. საზღვაო სამინისტროს კომუნიკეში აღნიშნულია, რომ 6 ოქტომბერს, როდესაც იაპონელებმა საჰაერო თავდასხმა მოაწყეს ნანკინზე, ჩინელმა ჯარებმა ჩამოაგდეს ძირს იაპონელთა ერთი თვითმფრინავი.

ლონდონი, 8 ოქტომბერი (საკადესი). „დეილი ტელეგრაფი“ იუწყება, რომ 7 ოქტომბერს კანტონზე სჰაჰერო თავდასხმაში მონაწილეობას ღებულობდა იაპონელთა 41 თვითმფრინავი. ეს თავდასხმა უადრესად დამღუპველი იყო. აფეთქებული ნაღმი საჰაერო საფრთხეთა დროებითა საწყობები, მოკლულია 500-ზე მეტი კაცი.

იაპონელები იყენებენ მახრჩობელა გაზებს

შანხაი, 7 ოქტომბერი (საკადესი). ცუდი ამინდის გამო, 7 ოქტომბერს შანხაის ფრონტებზე ერთგვარი სიწყნარე იყო.

6 ოქტომბერს მთელი დღის განმავლობაში სწარმოებდა ბრძოლა, უმთავრესად ლოდიანის ჩრდილო-დასავლეთით, ლუხანის დასავლეთით და ვანძიოპანის არხის ნაპირზე. ჩინეთის შტაბის ცნობების თანახმად, სოფელ ტოოვანმიაოს და უძიამიაოს რაიონში იაპონელებს მოოკლეს ორი ოფიცერი და 500 ჯარისკაცი.

ჩინეთის შტაბის წარმომადგენელმა კორესპონდენტებთან საუბრის დროს განაცხადა, რომ ფრონტის ზოგიერთ უბანზე იაპონელები იყენებდნენ ცრემლმომდინარე და ცხვირსაცემინებელ გაზებს. გამოირკვა, რომ ეს გაზები ამავე დროს იყო მახრჩობელა გაზებიც, ვინაიდან ცხვირსაცემინებელი გაზით მოწამლულები რამდენიმე ჯარისკაცი გარდაიცვალა.

ამერიკელი ომი ჩრდილო-ჩინეთში

ტოკიო, 8 ოქტომბერი (საკადესი). ყველა გაზეთი კვლავ სავსეა ცნობებით იმის შესახებ, რომ „კანტონს გაძლიერებით აწვდიან საჰაერელს ჰონკონგიდან“. კერძოდ, იუწყებიან, რომ ამ დღეებში მიაწოდეს 11 ინგლისური თვითმფრინავი. იაპონელთა პრესამ განაცხადა აგრეთვე, რომ „კანტონ-ხანკოუს რკინიგზის მოულოდნელი ჩქარი აღდგენა მოხდა ინგლისელ ტექნიკოსთა ხელმძღვანელობითო“.

ლაყბობა იაპონიის მინისტრთა საბჭოში

ტოკიო, 8 ოქტომბერი (საკადესი). დომეი ცუსინის საგაგეტოს ცნობით, მინისტრთა საბჭომ მოისმინა საგარეო საქმეთა მინისტრის ჰიროტას მოხსენება იაპონია-ჩინეთის კონფლიქტის ერთი ლოგაში განხილვისა და ა. შ. შტატების საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადების შედეგთა შესახებ. მოხდა აზრთა გაცვლა-გამიცვლა საჭირო კონტროლისძიებათა შესახებ. „ასახი“ აღნიშნავს, რომ ჰიროტამ გაიარნო მინისტრთა საბჭოს იაპონიის დეკლარაციის პროექტი ცხრა სახელმწიფოთა კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობაზე უარის თქმის შესახებ.

იაპონია ემუქრება ა. შ. შტატებს

ნიუ-იორკი, 8 ოქტომბერი (საკადესი). ა. შ. შტატების სახელმწიფო მდივან ჰელთან თათბირის შემდეგ ვაშინგტონში იაპონიის ელჩი ა. შ. შტატებში სატომ სთქვა, რომ სახელმწიფო დეპარტამენტის (ა. შ. შტატების საგარეო საქმეთა სამინისტრო) განცხადება, რომლითაც იაპონიას ბრალად ედება ხელშეკრულებათა დარღვევა, მხოლოდ „გაუუმჯობესებს იაპონია - ამერიკის ურთიერთობას“. იაპონიას, სთქვა სატომ, აქამდე აშინებდა ომი ა. შ. შტატებთან, მაგრამ სახელმწიფო დეპარტამენტის განცხადების გამოქვეყნების შემდეგ იაპონიამ იცის, რომ „ა. შ. შტატები არასოდეს არავითარ შემთხვევაში არ მიმართავენ ომს. შორეულ აღმოსავლეთში“. მაგრამ სატომ არაფერი არ უთქვამს მისი მოლაპარაკების შინაარსის შესახებ ჰელთან.

იაპონიის პრესა შეშფოთებულია

ტოკიო, 7 ოქტომბერი (საკადესი). იაპონური გაზეთები დიდ ყურადღებას აქცევენ რუზველტის სიტყვას და ამტკიცებენენ შეშფოთებას იმ გამოხმაურებათა გამო, რაც ამ სიტყვამ საზღვარგარეთ გამოიწვია. ამასთანავე პრესის კომენტარიები განსხვავდება ერთგვარი თაეშეკავებით, რაც აშკარად ნაკარნახეკია იმის სურვილით, რომ არ გააღიზიანონ ა. შ. შტატები.

გაზეთი „ასახი“ მოწონავე სტატიაში ამტკიცებს, რომ ყოველგვარი გაუგებრობა ა. შ. შტატებსა და იაპონიას შორის იაპონია-ჩინეთის კონფლიქტთან დაკავშირებით რამდენადმე აიხსნება „ფაქტების არა ერთნაირი განმარტებით“, და ურჩევს რუზველტს „შეცდომის ის განმარტება, რომელიც მან ფაქტებს მისცა“. გაზეთი „ნიკი-ნიკი“ ისე განიხილავს რუზველტის სიტყვას, თითქოს მასში იყოს მხოლოდ „იაპონიის ავიაციის მოქმედების დაგმობა“.

ღირსეული პასუხი პირაგზებს

„ბაზილისკის“ ეკიპაჟის ნაამბობი

პარიზი, 8 ოქტომბერი (საკადესი). ინგლისის საესადრო ნაღმისანი „ბაზილისკი“, რომელსაც თავს დაესხა „უცნობი“ წყალქვეშა ნავი, ჩავიდა ბიბლიოგრაფში. ეკიპაჟის ნაამბობის მიხედვით, **მასზე თავდამსხმელი წყალქვეშა ნავი ცეცხლით ჩასხეინა „ბაზილისკს“.** როდესაც წყალქვეშა ნავმა ნაღმი ესროლა „ბაზილისკს“, უკანასკნელმა ექვსი ერთბაში სროლით უპასუხა, რამაც, როგორც ეტყობა, მიზანს მიაღწია, ვინაიდან მალე ზღვაზე აღმოჩაჩნეს ზეთის დიდი ლაქა.

მეკამეხეთა სამხედრო გემმა დაიკავა ინგლისის ორი გემი

ლონდონი, 7 ოქტომბერი (საკადესი). გაზეთ „ივენინგ ნიუზის“ გადმოცემით, ესპანეთის ჩრდილოეთის სანაპაროს მახლობლად მეკამეხეთა სამხედრო გემმა დაიკავა ინგლისის გემი „იორკბრუკი“ და „დოვერი“.

როგორც ფიქრობენ, გემები მეკამეხეებმა დაიკავეს სამმილიანი ზომის ფარგლებს გადაღმა.

ფაშისტები განაგრძობენ პირაგულ თავდასხმებს

პარიზი, 8 ოქტომბერი (საკადესი). „სე სუარი“ იუწყება, რომ 5 ოქტომბერს, როდესაც საფრანგეთის სავაჭრო გემი „ჯასიდენი“. რომელიც ლეგეოლარულ რეისებს აკეთებს სტატ-მარსელ-ორანის მარშრუტით, მდიდოდა 32 მილის მანძილზე ბალეარის კუნძულებიდან და იმყოფებოდა დრაგონერის კუნძულის ტრავერსზე, ამ თავზე გადაუარა ესპანელ მეამბოხეთა ავიაგამანადგურებელმა, რომელსაც თვალ კაბინზე ჰქონდა № 522. მისი ტყვიამფრქვეველები დამიზნებული ჰქონდა გემ „ჯასიდენს“. მალე თვითმფრინავი მიიმალა ბალეარის კუნძულთა მიმართულებით. სამი საათის შემდეგ გემის თავზე გამოჩნდა 4 სამოტორიანი ყუმბარმტყორცნი, რომელთაც მოითხოვეს, რათა გემს შეეცვალა კურსი და წასულიყო პალმა დე მაიორკაში. კაპიტანი დაემორჩილა. როდესაც „ჯასიდენი“ ბალეარის კუნძულებს მიუახლოვდა, მას შეხვდნენ სამხედრო გემები, მათ შორის იტალიელთა ნაღმისანი „ნრ“ და იტალიელთა მსუბუქი კრეისერი „კვარტო“. ნავსადგურში მისულისას გემი გასჩხრიკეს მასზე ასულმა ფალანგისტებმა და მხოლოდ მას შემდეგ გაათავისუფლეს, რაც ნავსადგურში მივიდა საფრანგეთის ნაღმისანი „ფანტასკი“, რომლის თანხლებით მან განაგრძო თავისი მარშრუტი.

ნებრინი ესალმება რუზველტის სიტყვას

ვალენსია, 8 ოქტომბერი (საკადესი). ესპანეთის მთავრობის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ხუან ნეგრინმა უცნოელ ჟურნალისტებთან საუბარში განაცხადა, რომ, მისადმი რა რუზველტის სიტყვას, იგი სწუხს, რომ ეს სიტყვა არ წარმოთქმულა უფრო ადრე, როდესაც მას შეეძლო გაეელინა ესპანეთის საკითხის განხილვაზე ჟენევაში.

ნეგრინმა შემდეგ აღნიშნა, რომ ორი ესპანეთი მალე დამთავრდება, თუ გერმანელთა და იტალიელთა სამხედრო ნაწილები გაეკანელი იქნება ესპანეთიდან.

ანგლიფაშისტური დემონსტრაცია ბრაგზილეკში

პარაღა, 8 ოქტომბერი, (საკადესი) როგორც „რუდ პრავ“ იუწყება, გუშინწინ სალამის ბრატისლავაში (სლოვაკიის მთავარი ქალაქი) გიმნაზია ანტიფაშისტური სპარტესტო დემონსტრაცია ბრატისლავაში ჰენლეინის ჩასვლის და ჰენლეინელთა მიერ კრების მოწყობის წინააღმდეგ (ჰენლეინი არის ხელმძღვანელი სუდეტელ გერმანელთა პარტიისა—ჩეხოსლოვაკიაში ნაცი ფაშიზმის აშარა აგენტური).

.დემონსტრაციაში, რომელიც ერთიანი სახალხო ფრონტის ლოზუნგით ჩატარდა, მონაწილეობას იღებდა 20.000 კაცი—კომუნისტები, სოციალისტები, სოციალ - დემოკრატები.

ბრაზილეთის ... ...

დამთავრდა ბაღდადის წითელდროშოვანი ფლოტის საშემოდგომო ტაქტიკური ვარჯიშობა

ვარჯიშობას დესანტი ამხ. კ. ე. ვოროშილოვი

(„პრავდის“ სპეციალური კორესპონდენტისაგან)

კრონშტადტი, 8 ოქტომბერი (ტელეფონით). დღეს, საღამოს 4 საათსა და 30 წუთზე ბალტიის წითელდროშოვანი ფლოტი, რომელმაც დაამთავრა საშემოდგომო ტაქტიკური ვარჯიშობა, დაბრუნდა ბაზაზე. ვარჯიშობა მიმდინარეობდა თავდაცვის სახალხო კომისრის, საბჭოთა კავშირის მარშლის ამხ. კ. ე. **ვოროშილოვის** თანდასწრებით, რომელიც იმყოფებოდა სახაზო გემ „ოქტიაბრსკაია რევოლუციაზე“.

ოთხი დღე-ღამის განმავლობაში განუწყვეტლივ მიმდინარეობდა სხვადასხვაგვარი და რთული ბრძოლები, ღამის შეტაკებანი, საჰაერო და სანაღმო იერიშები. ფლოტები — წყალზედა, წყალქვეშა და საჰაერო — საუცხოოდ სწყვეტდნენ მათ წინაშე დასმულ მრავალრიცხოვან ამოცანებს.

ეს იყო რთული ვარჯიშობა რთულ პირობებში. საბჭოთა ფლოტი პირველად გამოვიდა სამეცადინოდ ასეთი ფართო შემადგენლობით, ამასთან სწავლება ჩაატარა წყლის დიდ სივრცეებზე.

საგიროა აღინიშნოს კვამლსაფარი ოსტატურად დაყენება და, რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, მათი მოხერხებული ტაქტიკური გამოყენება. ბრწყინვალედ ჩატარდა წყალქვეშა ნავების იერიში, რომლებმაც დიდი სიზუსტე გამოიჩინეს ტორპედირებაში. უაღრესად ეფექტური იყო ავიაციის მოქმედება ღამით.

მემარცხენე სტახანოველთა და დამკვრელთა სრულიად-დონეცის შეკრება

დონეცი, 8 ოქტომბერი (საკ-დისი). ქვანახშირის სტახანოველთა და დამკვრელთა სრულიად-დონეცის შეკრება ერთსადამავე დროს მუშაობს ტალინოსა, მაკეევკასა და ვორლოვკაში. მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარის ამხ. ლ. მ. კაგანოვიჩის სიტყვის შემდეგ, რომელიც ტრანსლირებულ იქნა ტალინოდან მაკეევკასა და ვოროლოვკაში, 7 ოქტომბერს დელეგატთა პირველმა ნაწილმა სტალინოში დაამთავრა მუშაობა. მაკეევკასა და ვოროლოვკაში დონბასის საუკეთესო ადამიანები განიხილეს მუშაობას.

○

მაკეევკაში ზედიზედ გამოდიოდნენ დელეგატები, რომელნიც შეკრებას უნაწილებდნენ თავიანთი მუშაობის გამოცდილებას, უამბობდნენ ნაკლოვანებათა შესახებ, იღებდნენ სოციალისტურ ვალდებულებებს საუკეთესო სახალხო კომისრის წინაშე.

— თავის სიტყვაში ამხანაგმა კაგანოვიჩმა აღნიშნა მთელი ჩვენი ნაკლოვანებანი,—ამბობს „ჩისტიაკოვსტროიკიტის“ ტრესტის მებიგე ამხ. ფოკუროდინოვი. ჩვენს უბანზე ჩვენ ვიძლევით გეგმის 160 პროცენტს. წინათ, ჩვენი შემოსაფალი მოსამზადებელ სამუშაოდან საერთო ქვაბში მიდიოდა. რეკორდად ითვლებოდა 26 მეტრის გთხრა, მუშები აკეთებდნენ არა უმეტეს 250 მეტნთისა, მე კი ბრიგადიერი—400 მეტნეს. როდესაც გაჩაღდა სტახანოვური მოძრაობა, ჩვენ გადავედით ინდივიდუალურ ნარღვევამუშაობაზე. ამის შედეგად ჩემი ბრიგადის წევრთა ნახევარმა მიიღო ქვანახშირის ოსტატთა სახელწოდება. ჩვენ ამჟამად 50 მეტრს ვთხრით. ჩემი შემოსავალი 900 მანეთს შეადგენს.

„სნეჟინანანტრაციტის“ ტრესტის მგულავმა ამხ. კვიტკომ სთქვა, რომ მაღარეში არ არის ზუსტი ხელმძღვანელობა. 5 წლის განმავლობაში მაღარეში გამოიცვალა 25 გამგე და 100 უფროსი სამ უბანზე. ტრესტში უყურადღებოდ ეპყრობიან კადრების შერჩევას.

ამხ. კაგანოვიჩმა სთქვა, რომ დონბასში ყველაფერი არის: არიან ადამიანები, არის მექანიზმები. ჩამორჩენილობის მიზეზი არის სახალხოველეთადმი და სტახანოვური მოძრაობისადმი უურადღების ნაკლებობა. ხალხს მტრებმა გამოიყენეს ეს დეფექტები.

○

7 ოქტომბერს შეკრების დელეგატები გამოვიდნენ მაღარი კრატკით. მუშა-ანგრეველის ამხ. ოფილენკო აღშფოთებით ლაპარაკობდა ხალხის მტერთა საზიზღარი მუშაობის შესახებ, რომელთაგან დიდ გარლვევამდე მიიყვანეს ის მაღარო, სადაც იგი მუშაობს.

○

სტალინოში 8 ოქტომბერს თავი მოიყარა შეკრების დელეგატთა მეორე ნაწილმა 4.000-მდე სტახანოველმა და დამკვრელმა, რომელთაც სეტქემბერში ორ-ორი და სამსამი ნორმა შეასრულეს.

მზურველი სიტყვით გამოვიდა „დონბასსანტრაციტის“ ტრესტის სტახანოველი ამხ. მიაჩინი, რომელიც 35 წელია მაღარაში მუშაობს.

— ჩვენ ვკისრულობთ ვალდებულებას, რათა ჩვენს უბანზე დიდი სოციალისტური რეკონსტრუქციის XX წლისთავისათვის გეგმის გადამტეტებით ამოვიღოთ 15 ათასი ტონა ქვანახშირი, ხოლო წლის დამლევისთვის 30 ათას ტონაზე მეტი.

○

დელეგატთა მუშაობის დროს მაკეევკასა და ვორლოვკაში 7 ოქტომბერს და სტალინოში 8 ოქტომბერს შეკრება ინახულა მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარმა ამხ. **ლ. მ. კაგანოვიჩმა**, რომელმაც ახლდა უკრაინის კ. პ. (ბ) ორგანიზაციის მდივანი **ამხ. პრავნეკი**. ვოროლოვკასა და სტალინოში ამხ. კაგანოვიჩი გამოვიდა ბრწყინვალე სიტყვებით, რომელნიც არაერთხელ შეაწყვეტინეს ტაშით. დელეგატებმა პირობა მისცეს სახალხო კომისარს, რომ დონეცის მემაღაროეები გასამკეცებელი ენერგიით შეუდგებიან მავნებლობის შედეგთა ლიკვიდაციას და მოწინავეთა რიგებში ჩააყენებენ ქვანახშირის დონბასს.

საქ. ალაკ XIII ყრილობის დელეგატები (მარცხნიდან მარჯვნივ): ამხ. რომანოზ გიდელია — გალის მტკ.-ის № 6 ბრიგადის ბრიგადიერი-ტრაქტორისტი, სტახანოველი; მარიამ ციმაკაძე — ნაგომარის კოლმეურნეობის სტახანოველი, ორდენოსანი; დიმიტრი ბარეიკი — სოფ. ბლაბურხევის (აფხაზეთის ასსრ) კოლმეურნეობა „აკაშარის“ გამგეობის თავმჯდომარე, ორდენოსანი ფოტო ომსარაშვილისა

გამოგონიდი მიზეზი

ამბაშის რაიონის მთელ რიგ კოლმეურნეობებში ბოლშევიკური აგიტაცია და მასობრივი მუშაობა მივიწყებულია.

რაიონის პარტიულმა ორგანიზაციებმა ვერ შეითვისეს რომ პოლიტიკურ აგიტაციას განსაკუთრებული როლი ენიჭება ჩვენს პირობებში, სტალინური კონსტიტუციის ეპოქაში.

ტყვირის ტელმანის სახელობის კოლმეურნეობაში მხოლოდ ორი აგიტატორია და ისინიც სუსტად მუშაობენ. ორი ბრიაადა უაგიტატოროდ არის დატოვებული.

აგიტატორ ა. მიგინეიშვილს ათ დღეზე მეტია № 2-3 ბრიგადაში საუბარი არ ჩაუტარებია. სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების დღეებში შემსწავლელი წრეების ჯერ კიდევ არ მოუწყვიათ. 9 თვის განმავლობაში კიდევ ერთ ერთ ბრიგადაში ერთ-ერთ ერთ-ერთ ერთ-ერთ

რა გვიშლის ხელს

პროფ. ა. გოცირიძე.

ჯანსაღკომის მთელი რიგი სამეცნიერო - კვლევითი ინსტიტუტები უზრუნველყოფილი არ არიან შენობებით. შენობის სივიწროვე ერთ-ერთი შეაფერხებელი მიზეზია ინსტიტუტების მუშაობაში. შეეწროვებული კვლევითი კაბინეტი და ლაბორატორია შესაძლებლობას არ იძლევა საყოფაცხოვრებო გამოვიყენოთ უმაღლესი კვალიფიკაციის კადრი და ასპირანტია. ასეთი მაგალითები ჩვენში ბევრია. ცნობილია, რომ საბჭოთა ხელისუფლება საუკეთესო შენობებს კულტურულ დაწესებულებებს აძლევს, ხოლო ჩვენმა სახალხო ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებმა ეს ვერ გამოიყენეს.

კიდევ მეტი. შეიძლება მივუთითოთ ისეთ ფაქტზეც, როცა სამეცნიერო - კვლევითი ინსტიტუტში მოთავსებულია კერძო მობინადრე, ხოლო მისი გამოსახლება წლების განმავლობაში ვერ მოუხერხებიათ. სამეცნიერო შრომების გამოცემის საქმეშიც დიდად ჩამოვრჩენთ კავშირის სხვა რესპუბლიკებს. სამეცნიერო - კვლევითი ინსტიტუტები ხშირად ვერ იხერხებენ თავიანთ შრომების გამოცემას. სამეცნიერო პროდუქცია კი, რომელიც წლებით ელის გამოქვეყნებას, რასაკვირველია, ამით ბევრს ჭკვრავს. ინსტიტუტებს შესაძლებლობა უნდა მიეცეთ დაუყოვნებლივ გამოსცენ თავისი სამეცნიერო შრომები. კერძოდ აღვნიშნავთ, რომ კვლევითი ინსტიტუტების დებულება ითვალისწინებს დამოუკიდებელ გამომცემლობს. ეს საჭიროებს რეალიზაცას.

სამეცნიერო - კვლევითი ინსტიტუტები დიდ დახმარებას უწევენ საბჭოთა ცენტრ და ექიმთა კვალიფიკაციის ამაღლების ინსტიტუტს მალალი კვალიფიკაციის ექიმ-სპეციალისტებს მომზადებაში. მაგრამ კვლევითი ინსტიტუტებს შეუძლიანთ ბევრად მეტის გაკეთება კადრების მოზრდების საქმეში, თუ ისინი თავიანთ უზარმაზარ ფიზიკურ ფართობს სათანადო შტატებით (ლაბორანტები, ინტერნები, ასპირანტები, ორდინატორები და სხვ.) ინსტიტუტებს სჭირდებათ სხვადასხვა ასპირანტი, ზოგჯერ ძლიერ ფიქიზი და ზუსტი. ასეთი ასპირანტების მოზრდება ჯერ-ჯერობით არ არის სათანადოდ მოგვარებული, რაც გამო ინსტიტუტები ხშირად კერძო პირებს მიმართავენ, საჭირო ასპირანტის მიღებას თვეობით და, ზოგჯერ, წლობით ელოდებიან. ცხადია, ასეთი პასუხსაგები საქმე უნდა იკისროს სახელმწიფო ორგანომ — რესპუბლიკის სააფთიაქო სამმართველომ.

ჯანსახკომის სამეცნიერო საბჭომ მხოლოდ უკანასკნელ დროს მიაქცია, ყურადღება ინსტიტუტების მუშაობის თემატიკას. ახლა საჭიროა ინსტიტუტების თემატიკა ერთიმეორეს შეეფარდოს, ხოლო ყველასი ერთად — სოციალიზმის მშენებლობის დღეკვანდელ მოთხოვნებს.

ერთი მეცადინეობის მაგალითი

თბილისი. კლარა ცეტკინის ქუჩა. სახლი № 73. აქ მცხოვრები დიასახლისებისათვის 3 ოქტომბერს დანიშნული იყო „სსრ კავშირის უზენაესს საბჭოს არჩევნების დებულების“ შემქმნელი წრის მეხუთე მეცადინეობა. წრის მამასახლისს, ამხ. ეკ. ბოგდანოვს აღრიანად შეეგროვებინა მსმენელები.

დანიშნულ დროს, საღამოს სრულ 7 საათზე მოვიდა წრის ხელმძღვანელი ამხ. ნიკ. თოფორია და მეცადინეობაც დაიწყო. ხელმძღვანელმა მსმენელებს ჯერ გაელილი მასალა გამოკითხა:

— რა არის სსრ კავშირის უმაღლესი ორგანო და რამდენი პალატა-საგან შესდგება იგი? — კითხულობს ხელმძღვანელი.

— საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანო არის უზენაესი საბჭო, იგი შესდგება ორი პალატისაგან: კავშირის საბჭოსა და ეროვნებათა საბჭოსაგან — მოხდენილია ოჯახებიდან ნაბში შესული დიასახლისი ანა ამბოკაძე.

— რა უფლებებით სარგებლობს ქალი ჩვენში?

— ქალს საბჭოთა კავშირში ენიჭება მამაკაცთან თანასწორი უფლებანი საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა დარგში — ამაყად ამბობს 60 წლის მოხუცი ქალი ოლღა ლორთქიფანიძე.

— რაში მდგომარეობს საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლება ფაშული კენჭისყრით?

— როგორ ხდება უზენაესი საბჭოს დეპუტატების კანდიდატთა წამოყენება?

— რა პრინციპებით სდგება კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს საარჩევნო ოლქები? — ეკ, კითხვები, რომლებზეც წრის მსმენელთა უმრავლესობა სწორ და ამომწურავ პასუხს იძლევდა. ეს ნაკლებ ინტერესებულ ადგილებიის ინერდნენ დიასახლისები: ა. ვაშაკიძე, ლომთათიძე, თურქია.

ეს წრე სტალინის სახელობის რაიონის არაორგანიზებულ მოსახლეობაში არსებულ წრეებს შორის ერთ-ერთ მოწინავედ ითვლება. აქ ადგილი არ ჰქონია მეცადინეობის ჩაშლას, დასწრება ყოველთვის დამაკმაყოფილებელია და, რაც მთავარია, დიასახლისები დაინტერესებული არიან დებულების ღრმად შესწავლით. ამის შედეგად შეთვისების ხარისხი კარგია.

წრის მუშაობის ერთ-ერთ ნაკლად ის უნდა ჩაითვალოს, რომ ყველა მსმენელს ჯერ კიდევ არ მოეთავება საჭირო ლიტერატურა. თვით „სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს არჩევნების დებულებაც“ კი მსმენელების ნახევარს არა აქვს.

წრის ხელმძღვანელი ამხ. თოფორია ცოდა პროპაგანდისტი როდია, მაგრამ მან კიდევ ბევრი უნდა იმუშაოს თავის თავზე, რათა მისი საუბარი უფრო მიმზიდველი და დამაინტერესებელი იყოს.

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ სახლში არ მოსმენდნენ მეტი რუსები ცხოვრობენ. მათთვის ჯერ დებულების შემსწავლელი ერთი წრეც არ ჩამოუყალიბებიათ, ეს ნაკლი სტალინის სახელობის რაიასბჭომ უნდა გამოასწოროს.

ჯ. ფიოკაძე.

ცნობები კოლმეურნეობებიდან

მოწინავეები და ჩამორჩენილნი

ცხაკაია. სოფ. ძველა-სენაკის კაგანოვირის და ცხაკაიის სახელობის კოლმეურნეობები აქიანურებენ ნარინჯოვანთა ხელმძღვანელების სუსტ მუშაობასთან ერთად გეგმის შეუსრულებლობის ნაწილობრივ იმითაც არის გამოწვეული, რომ ისინი მტბა-ლა და რაიმეშეგანმა დროულად ვერ მოამზადა სანამყენე კალმები.

სადაც ნარინჯოვანთა მყნობას თავის დროზე სერიოზული ყურადღება მიაქციეს, იქ გეგმა ვადაზე და გადაჭარბებით შესრულდა. მაგალითად, სტალინის სახელობის კოლმეურნეობამ მყნობა ვადაზე ერთი კვირით ადრე დაამთავრა; გეგმით გათვალისწინებული 90.000 ძირის ნაცვლად დაამყნო 92.000. მყნობის გეგმა ვადამდე შესრულა ოგრთვე ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობამ.

ი. ჭკადუა.

მუშა-პირუფყვი მაუნებლობით ნადგურდება

ბაუჩარი. რეფისა, დორბის, ჭარელის სამწარსისა და სხვა კოლმეურნეობებში მუშა-პირუტყვის სულადობა მცირდება. წესით, როცა უფროვრის მუშა-პირუტყვს ჰყიდნან, სამაგიეროს უნდა იძენდნენ, მაგრამ ბაშრის რაიონში ასე არ იქცევიან. ეს კი წყალს ასხამს მტრის წისქვილზე.

სახარე ხმოვის კონტრაქტაციის გეგმა შეუსრულებელია. ზოგიერთ კოლმეურნეობაში კონტრაქტაციის წინ არ ხდება სახარე ხმოვის შემოწმება და შეფასება. ბევრგან კონტრაქტაციას ხელშეკრულებითაც არ აფორმებენ და სიტყვიერი მოლაპარაკებით ემყაოფლდებიან. რაიმეწგანი ამ მხრივ სრულ უყალჯობას ინერს.

ზ. ზეინკლიშვილი.

ბორის რაიონის სოფ. ბერბუკის კოლმეურნეობამ დაამთავრა სიმინდის აღება. მოსავალმა ჰექტარზე 20-ცენტნერს მიაღწია.

სურათზე: სტახანოველი კოლმეურნე შუშანა გიგაური სიმინდს ირჩევს.

ფოტო სტოლიაროვისა („სიიუზფოტოს“ სპ. განყ.)

მყნობის გეგმა გაღაჭარბებით შესრულდა

ფოთი, (სპ. კორ.). ნარინჯოვანთა მყნობის გეგმა ფოთის ჯერ კიდევ 20 სექტემბრისათვის 104 პროცენტით შესრულა. დამყნილია სულ 626.580 ძირი. გეგმების შესრულებაში ყველაზე წინ მიდიან საბაჟოსა და ყულევის კოლმეურნეობები. წინასწარი შემოწმებითი ნამყნთა გახარება საშუალოდ 95 პროცენტს აღწევს.

გრ. ბოლქვაძე.

მოსავლის აღება დაიწყო

ცხაკაია. ზეფოს კირიკის სახელობის კოლმეურნეობამ მოსავლის აღება 25 სექტემბერს დაიწყო. მოსავალი ყველგან კარგია. კოლმეურნეობას დათესილი აქვს 40 ჰექტ. არაბისი. არაბისის უხე მოსავალია მოელიან. ამკამად არაბისის საშრობი ფარდულები წესრიგში მოაყავთ.

კოლმეურნეობამ ვადაზე შესრულა ნარინჯოვანთა მყნობის გეგმა. დამყნილია 65.000 ძირი.

დ. ნენუა.

სანიმუშო ბრიგადა

მახარაძე. გუტიანთის კოლმეურნეობის მეცხრე ბრიგადა, რომელსაც სათავეში პეტრე ხავთისი უდგას, სანიმუშოდ მუშაობს. ეს ბრიგადა კარგი მუშაობისათვის კოლმეურნეობის გარდამავალი დროშით არის დაჯილდოებული.

მეცხრე ბრიგადამ ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფის წლიური გეგმა 20 სექტემბრისათვის 130 პროცენტით შეასრულა. ეარლამ, ვალერიანმ, ვლადიკ და ქეთო ცერცვაძეებმ, ივლიხი და გალინა მალაზონიერმ, დიდიდეე ხავთასი, ლუბა დავთაშვილი ამ ბრიგადის მოწინავე სტახანოველნი, რომლებიც გამომუშავებს ნორმებს დიდი გადაჭარბებით ასრულებენ.

შ. ზაქარიაძე.

ხვნა-თესვა ჭიანურდება

სიღნაღი. რაიონში საშემოდგომო თესვა 15 ოქტომბრამდე უნდა დამთავრდეს. მარცვლეული კულტურები უნდა დაითესოს 38.200 ჰექტარზე. ამ დავალების შესრულებისათვის აქ სუსტად იბრძვიან. ამას ისიც მოწმობს, რომ 1 ოქტომბრისათვის რაიონს თესვის გეგმა მხოლოდ 0,5 პროცენტით ჰქონდა შესრულებული; საშემოდგომო ხვნის გეგმა— 67,3-ით, მზრალად ხვნისა კი — 0,4-ით.

სტალინის, კაგანოვიჩის სახელობისა და სხვა კოლმეურნეობებს თესვა 15 სექტემბრიდან უნდა დაეწყოთ, ფაქტიურად კი მათ ეს 1 ოქტომბრისათვის არ ჰქონდათ დაწყებული.

ტრაქტორები ცუდად მუშაობენ. მუშა-პირუტყვი წესიერად არ არის გამოყენებული. ნელი ტემპით მიდინარეობს. სათესლე მასალის გაწმენდა. რაიმეწგანი და მტსა-ში სუსტად ხელმძღვანელობენ კოლმეურნეობებს. სწორედ ეს არის მიზეზი ხვნა-თესვაში არსებული ჩამორჩენისა.

შ. ქაკულია.

ნუ დავაგვიანებთ სიმინდის აღებას!

სამტრედია, (სპ. კორ.). წელს ჯერ სიმინდის კარგი მოსავალია. სიმინდის აღება უკვე დაიწყო. მაგრამ ზოგან ამას მოუწადებელი ხვდებიან. სოფ. დიდი-ჯიხაიში კოლეტურნეობა, „შრომასა“ და „წიალეოქტომბერში“ ეს სამუშაო კუს ნაბიჯით მიდის, სიმინდის მთელი მოსავალი უდანაკარგოდ უნდა აავლოთ.

ივ. ტაბიძე

ეს როგორი მზადებაა

ბორჯომი, (სპ. კორ.). წითელიუბნის, ტყემლოვანის, მზეთამზის, ტბმოთსეფბნის, წყდეფრისა და დაბის კოლმეურნეობები საკვებრო სას.-სამ. გამოფენისათვის მზადებაში ზეუფუნარებელ უყურადღებობას იჩენენ. აქ კოლმეურნეთა მეტი ნაწილი ჯერაც არ იცნობს გამოფენაში მონაწილეობის პირობებს.

სოფ. სადგერის, ვაშლოვანისა და წილკნის კოლმეურნეობებმა მოსავალი ისე აიღეს, რომ ექსპონატები არ შეურჩეიათ. კოლმეურნეობა „მარგელ მისაში“ (ეუდი მოვლით 7 ხმო მოკვდა. სოფ. ჭიბარულის კოლმეურნეობაში პროდუქტულ პირუტყვს წესიერად არ უვლიან, რაც ამცირებს წველადობას.

გრ. ლ[illegible]ძე

მაუნებლობის შედეგები აღმოუხურეს

ცხაკაია, (სპ. კორ.). ჩაის ფოთლის კრეფის მაისის, ივნისისა და ივლისის გეგმა რაიონში ჩაშალა. რაიონის ხელმძღვანელი ორგანოებში მოკალათებული ხალხის მტრები მავნებლურად აქიანურებდნენ და შალდნენ პლანტაციების თოხნის, გაწყეერებისა და კრეფის აგროტექნიკურ ვადებს. მტრებს დანაშაულზე ფაასწრეს. კოლმეურნეებმა ენერგიულად მოჭიკიეს ხალხი მავნებლობის შედეგების აღმოფხვრას.

გაწეულმა შრომამ ნაყოფი გამოიღო. ჩაის კრეფის გეგმაც კოლმეურნეობებმა 126 პროცენტით შეასრულეს, სექტემბრისა და ოქტომბრის გეგმა კი შესრულებული იყო 25 სექტემბრისათვის 118,4-ით. საერთოდ ჩაის კრეფის წლიური გეგმა გადაჭარბებით შესრულებულია. კრეფა გრძელდება.

ბრ. ბებნავა.

შვიდი ძმის ლეგენდა

(აუხაზური ფოლკლორის *)

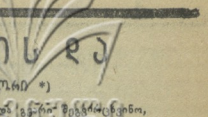

ლამაზი და ყაყვი შვიდ ძმას
გაჩეხრიოლიში გამოზრდილი,
ოვალითა — ჩინი ოდის.
და არასდროს არ ოტყოდა
„მოდის მარდ ცხენოსანი“,
ამბობს — ვიღაც მოდის.

თავეკეფა ქალი იყო.
ნათესავებს არ უსმენდა,
რაგინდ კარგი ეთქვათ.
ის აკოფას მოეწონა
და ვაჟაცმა გადაწყვიტა
ცოლად მისი შერთვა.

ერთ ბედაურს გამოიოკვანს,
სამი წელი უბელია —
ზედ არავინ ჯდებია.
ბედაური მიწას ტარავს,
მოვერცხლილი ფაფარით
შეკაზმავენ ჩქარა.

თავათ ჩაჯდა ირაფლი
და მორთული ხიძესავით
ზარაგაზეზე მიქრის.
ზნის ამაყად უნაგირზე,
მიდის ქალის დასანშნად
პოუხვენარ ფიქრით.

ი ერთხელ კოშკის თავზე
ეადმომდგარი ტურეა ქალი,
თვალი მოქრა მხედარს.
სწრაფად ქვეყნი ჩამოვიდა,
შინაურებს მიანარა,
ცხენისასანსო ვხედავ.

ცხენი ნალებს აწკარუნებს
და აკოფა ეზო-კარში
შემოვიქცა ხელადვ.
იგი ბრწყინავს მნათობივით
და მთორახიც ვაჟის ხელში
ელვასავით ელავს.

ქალის ხმაში ვერცხლი რიკაკეს
და ალერსით ეგებება
მგზავრობაში დალლილს.
„გამარჯვობა“, ეტყვის ვაჟი
და ცხენიდან ჩამოშტაკარი
ქალს გადასცემს ალვარს.

ქალი მაგრად ცხენს დაიბამს,
მერე სტუმარს გაუძღვება
ფაფაფლეული თვალით.
ზინ — მეშვიდე სართულზედა
ზვიდი სკამის მოსაგანეკ.
დაფაცურდა ქალი.

ძმები ზევით ამოვიდენ.
ვაჟი დაჯდა, სადაც სტუმარს
შემეცინოდა წესით.
ქალიც დადგა სადაც უნდა...
და ვაჟაცის მეეფლარე და
მწარე სიტყვა ეესმის,

„ეს მეშკვიდრე არაგინ მყავს
რომ სიმდიდრე დეტოვოთ,
თავი რადამ მინდა...
დასრულებაც ვერ მოასწრო
რომ პასუხი გაიგონა
ნარნარი და ზენიდან.

„ნეტა ჩემთან გადავიკეც —
მოგებეთო წერწეტ ტანზე,
ჩაბალახი ვიყო ნიკა
რომ შეგიგო ლამაზ თავზე!
დე უბრალთ ხანჯალივით
შენს ქამარზე ჩამოკიდა,
ოღონდ ვიყო შენსა ხელში,
არაფერი სხვა არ მინდა.

ასე წრფელი აღსარებით
ორი გული ერთად შეკრა
განუყოფელ ნყვარლად.
გული გულსა შეეერთოდა,
როგორც ოქრის ეფვარება
ნაწი ვერცხლის ბრწყინვას.

ძმები ქორწილს აწალეენ
და სეფრაზე არ ეტეკენ
ლვინო, ხორცი, ხილი,
მოიწვიეს მაყრიანნი,
სამი დღე და სამი ღამე
გრძელდებოდა ლხინი.

იყო მათი ჯვარისწერა
ლამაზი და მხიარული,
როგორც ლილი არის.
ცუდად მხოლოდ სათამაო...
დაიბარეს უფროსებმა
და წავიდა ქმარი.

ოურმე ჯარში უკრეს თავი
და ებმინეს სადაც უკვე
ადგა ომის ალი...
შინ დაბრუნდა მოწყენილი.
„ახე რატომ მოიწყინე“,
ეკითხება ქალი.

„ასე მიტომ მოვიწყინე
რომ სალაშქროთ გამიძახეს“,
უკასუხა კაცმა,
ცოლს პასუხი ეწყინება:
„ნუთუ ომში შეგაშინა“
ეკითხება ქალიდან.

*) თქმულ. სოფელ ჩილეურში ა. ჯაჯუხუის მიერ. ჩაწერა ა. ადაბაშევ 1936 წ.

კონსტანტინე ლორთქიფანიძის თარგმანი.

ზ. ხბეველაურიძე

საქართველოს შეერთება მეფის რუსეთთან

(ჩვენი სამშობლოს ისტორიიდან)

XIX საუკუნის დასაწყისშიც აღმოსავლეთ საქართველო (ქართლ-კახეთის სამეფო) შეერთებულ იქნა რუსეთის იმპერიასთან. მოკლე ხანში ასეთივე ბედი ეწია დასავლეთ საქართველოს.

მეფის რუსეთს ლენინმა „ხალხთა საპყრობილე“ უწოდა. და ის გარეგმოება, რომ ქართველი ხალხი, რომელმაც გაბევლო მდიდარი, ღრმა შინაარსით აღსავსე ისტორიული გზა, ამ საპყრობილეში მოექცა, შემოხვევითი ფაქტი კი არ იყო, არამედ მოხდა შექმნილი კონკურტულ-ისტორიული პირობების გამო.

ცარიზმი ცდილობდა განემტკიცებინა თავისი ბატონობა კავკასიაში, კოლონიური ექსპლოატაციის შემდგომი გაფართოვების მიზნით, და დაეპყრო ახალი სავაჭრო გზები, რომლებიც დაკავშირებდნენ რუსეთს აღმოსავლეთის მდიდარ ბაზრებთან და, ბოლოს, სტრატეგიული ხასიათის მოსაზრებებითაც, რათა წინა პოსტი ჰქონოდა ირანისა და თურქეთის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

კავკასიაში მეფის რუსეთის შემოტრა ჯერ კიდევ XVI საუკუნის მეორე ნახევარში იწყება.

უფრო მტკიცედ ეს პოლიტიკა ხორციელდება XVIII საუკუნეში პეტრე I-ისა და ეკატერინე II-ის მეფობის დროს.

ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხებთან მრავალი წლის სისხლისმღვრელი ომების შემდეგ მეფის რუსეთმა დაიპყრო შავი ზღვის აუკვეთული ნაპირები და კავკასიის ნაყოფიერი მიწები.

იკავებდა რა გზის ცეცხლითა და მახვილით, სისხლითა და ძალადობით, XVIII საუკუნის მეორე ნახევარში მეფის რუსეთი უმეალოდ მოადგა ამიერ-კავკასიისა და საქართველოს საზღვრებს. მოზდოკიდან ბოროვამდე აგებულ იქნა ციხე-სიმაგრეები, შემდეგ კი აღმართულ იქნა შავი ზღვის საკორფონო ხაზი.

ამიერ-კავკასიისაკენ შემდგომ წინსულსა და ახალ კოლონიურ დაპყრობებში ცარიზმს ძლიერ შეეწყო ხელი ამ ვარაუდებმა, რომ საქართველოს გაბატონებული კლასი იმ დროს თვითონ მიილტვოდა რუსეთთან დაახლოებისაკენ და მის მფარველობას ეძებდა.

XVI საუკუნიდან საქართველო ერთ მთლიან ერთეულს აღარ წარმოადგენდა. ქვეყანა დანაწილებული იყო ცალკე ფეოდალურ სამეფოებად და სამთავროებად, რომლებიც მტრულ განწყობილებაში იყვნენ ერთიმეორესთან, ხშირად ეომებოდნენ და ირბეოდნენ ერთმანეთს.

ეკონომიურად და პოლიტიკურად დასუსტებული საქართველო ორ მის უანლოეს მეზობელს — თურქეთსა და ირანს შორის ბრძოლის მოედნად ობიექტს წარმოადგენდა. მაშინ როდესაც დასავლეთი საქართველო თურქეთისაგან დამოკიდებული ვიყოდა, აღმოსავლეთი საქართველო XVII საუკუნის პირველ ნახევარში ირანმა დაიპყრო.

ამ უცხოური ბატონობის შედეგად ბ განსაკუთრებით მძიმე იყო ქართველი ხალხისათვის. საკმარისია აღვნიშნოთ, რომ კახეთის სამეფოზე 1614 წ. შაჰ-აბასს I-ის თავდასხმის შედეგად ქვეყანა სრულიად დარბეულ და გაპარტახებულ იქნა. ირანელებმა დაანგრიეს კახეთის სატახტო ქალაქი გრეში და ეროვნული უდიდესი საეკლესიო ცენტრიდაგანი ზაგემი, განანგდეურეს თითქმის ყველა ეკლესია, სვანეთ, ციხე-დარბაზი, ნაკლებად აღკიეს აყვავებული სოფლები. დაახლოებით 150 ათასი მკვიდრები ჯადასახლეს ირანში, მხოლოდ XVIII საუკუნეში, თურქეთსა და ირანს შორის დასუსტების გამო როგორც დასავლეთ, ისე აღმოსავლეთ საქართველოში მდგომარეობა რამდენადმე გაუმჯობესდა.

საქართველოს მეფეების თეიმურაზ II-ისა და მისი შვილის ერეკლე II-ის დროს (1744—1798 წ. წ.) მოხდა ქართლისა და კახეთის ერთ სამეფოდ გაერთიანება. ამიერთის მეფე სოლომონ I-ის დროს დასავლეთ საქართველოში მოხდა აგრეთვე ცალკე ფეოდალურ სამთავროთა გაერთიანება და რამდენადმე შემსუბუქდა თურქეთის ბატონობის უღელი. XVIII საუკუნის მეორე ნახევარში საქართველო თვალსაჩინო როლს თამაშობს ამიერ-კავკასიაში.

საქართველოში იწყება ეროვნული ეკონომიური-ეკონომიური აყვავება. ცხოვრებიდან შინაგაჩრობა, კავშირი ებმება მეზობელ ქვეყნებთან. თბილისში იხსნება სემინარია, ფართოვდება სტამბა, რომელიც პირველად გიგხსნა 1707 წელს, მუშაობენ ზეშილ, ქვეიზნის, თოფიანწყმალის ქარხნები, საფეიქრო სახელოსნო და სხვ. 1774 წ. მაღნისმთბრელი ბერძნების დახმარებით იწყება ახალი სპილენძისა და ვერცხლის მაღაროების დამუშავება. მაგრამ მიუხედავად ამისა, საქართველო განიცდის სოციალურ-ეკონომიურ კრიზისს, რომელიც სულ უფრო და უფრო მწვავდება. საქართველოში გამეფებული იყო ფეოდალურ-ბატონყმური წესწყობილება, და ქვეყანა ჯერ კიდევ არ იყო გამოსული ფეოდალური დაქუცმაცების პერიოდიდან.

საქართველოს გაერთიანების, მტაც�ცე ცენტრალიზაციისა ხელისუფლების შექმნის ცდის (სსეთ ცდის) მიმართავდა, მაგალითად, მეფე ერეკლე II) გადაჭრით წინააღეუდგნენ როგორც აგგალობრივი ფეოდალები, ისე გარეშე მტრებიც: ირანი და თურქეთი, რომლებიც თავისი მტაცებლური ზრახვიანის მიხედვით დიაფერენციებული იყვნენ პოლიტიკურად სუსტი, დაქუცმაცებული საქართველოს არსებობაში.

ბატონყმობის მოტრფიალე ფეოდალთა დიქტატურა საშინელ ექსპლოატაციას უწევდა და სჩაგრავდა გლეხთა მასებს.

მეფეები, თავადები, ვაჭრები, ბაღვადელება, მოხელეები მძიმე ტვირთად აწვნენ დაჩაგრულ აბალ გლეხთა მასას და ქალაქის ღარიბ-უფატაკებს.

შემოღებული იყო და მოქმედებდა დაახლოებით 120 სახის გლეხური ბეგარა.

ყოსტრბოდა ყმების რამდენიმე კატეგორია: ანაბრი, მსახური, გლეხი, მოჯალაბე. გლეხების ყველა კატეგორია ბეგარა განიცდიდა ფეოდალ მემამულეთა თვითნებობას. მაგრამ განსაკუთრებით აუტანელი იყო მოჯალაბე გლეხების მდგომარეობა. ისინი ნამდვილ მონებს წარმოადგენდნენ.

სულ მცირე დანაშაულისათვის, ფეოდალები უსასტიკესად სჯიდნენ ყმებს: ბორკილებსა და ხუნდებს ადებდნენ მათ, საწამებელ ადგილებში ათავსებდნენ, აწამებდნენ, შოლტის ცემით ჰკლავდნენ, სჩიდნენ ხელს, ყურს და სხვ.

ცნობილი ფრანგი მოგზაური შარდენი, რომელიც XVII საუკუნეში იხსენეა სამეგრელო, სწერს:

„უმეოლეს კლასს აქ უფლება აქვს თავის ქვეშევრდომთა სიცოცხლესა და ქონებაზე. რაც სურს, იმას უშვრება მათ, მიჰყავს ქალები, ჰყიდის მათ და როგორც სურს, ისე იყენებს მათ. ყოველი გლეხი ძალუეს თავის ბატონს მარცვლეულ ეტრის, საკონლის, ღვინის და სხვა ნაწარმის განსაზღვრულ რაოდენობას“.

საქართველოში გაბატონებული ფეოდალურ - ბატონყმური ურთიერთობა აფერხებდა ქვეყნის საწარმოო ძალთა განვითარებას, სავსებით ანადგურებდა წვრილ მწარმოებლებს და ქალაქისა და სოფლის მშრომელთ. გლეხები არაეერთხელ ვამოსულან სტიქიურად თავისი მჩაგვრელების, მემამულეთა კალსის წინააღმდეგ, რათა მოესპოთ ჩაგვრის, მონობისა და დამოკიდებული მდგომარეობის ყველა ფორმა. ცნობილია გლეხთა მთელი რიგი გამოსვლები. ასე, მაგალითად, 1700—1712 წლებში კახეთში ბოდბის სავანის წინააღმდეგ აჯანყდნენ ყმები.

ქართლში 1743—1744 წლებში მოხდა გლეხთა დიდი აჯანყება. ვინაიდან აჯანყების ხანძარი მეზობელ კახეთს ეშეკრებოდა, მეფე თეიმურაზ II-მ იმისათვის, რომ თავისი გლეხები მორჩილებაში ჰყოლოდა, იმასაც კი მიმართა, რომ 6.000 ირანელი ჯარისკაცი დაიხმარა. თვით ქართლში აჯანყება მხოლოდ იმის შემდეგ ჩაანგრა, რაც თავადმა ამილახვარმა 12 ათასი კაცისაგან შემდგარი თურქთა ჯარი დაიხმარა.

გლეხთა გამოსვლების ზეგავლენით ფეოდალები იძულებული გახდნენ წასულიყვნენ ზოგიერთი დათმობაზე. მათ გამოსცეს ოამდენიმე კანონი, რომლებიც ფორმალურად ამსუბუქებდა ყმების მდგომარეობას (მაგალითად, პირველი ღამის უფლების გაუქმება და სხვ.). მაგრამ ეს კანონები ქაღალდზე ჩარჩენილ, გლეხები კი ძველებურად განიცდიდნენ მემამულეების მხრით ჩაგვრასა და თვითნებობას.

მშრომელთა მასების სტანჯავდა ფეოდალების სხვადასხვა ჯგუფების შინაბრძოლა ძალაუფლებისათვის. თურქეთი და ირანი გამაკრძალულნენ საქართველოზე თავდასხმებს. სასაზღვრო სოფლებს სისტემატიკურად თავს ესხმოდნენ ლეკები და სხვა მთიელები. ისინი ირბევდნენ დასახლებულ ადგილებს, ტყვეად მიჰყავდათ მეჯოგეებები და მონებად ჰყიდდნენ მათ. ამისათვის, რომ ქვეყანა ასეთი თავდასხმებისაგან დაეცვა, ფეოდალ ფეოდალთა ფეოდალებმა აღლაგმა, მეფე ერეკლე II იძულებული იყო ჰყოლოდა ლეკებისაგან შემდგარი ჯარისკაცებისა რაზმები, 5-დან 10 ათას მეომრამდე, რომელთაც ყოველწლიურად 60-დან 100 ათას მანეთამდე აძლევდა. თუ რამდენად დასუსტებული იყო საქართველო სამხედრო მდგომარეობის მხრივ და რამდენად მოკალებული იყო გარეშე მტრისათვის წინააღმდეგობის გაწევის უნარს, სჩანს თუნდაც იმ ფაქტიდან, რომ ივანე მეფე ერეკლე II იძულებული იყო ავარიელი ხანისათვის ყოველწლიურად ეძლია 5 ათასი მანეთი ხარკი. სავალალო მდგომარეობაში იყო აგრეთვე სახელმწიფოს ფინანსები. საკმარისია აღვნიშნოთ, რომ ქართველ-კახეთის სამეფოს მთელი სახელმწიფო შემოსავალი წელიწადში მხოლოდ 100 ათას მანეთამდე შეადგენდა. საქართველოს მოსახლეობა წინათ თითქმის სამ მილიონ მცხოვრებს შეადგენდა. XVIII საუკუნის დასლეგს კი მოსახლეობა 300 ათასამდე შემცირდა. აქედან აომოსავლეთ საქართველოში ირიცხებოდა 160 ათასამდე.

ამრიგად, XVIII საუკუნის დასასრულს ფეოდალურად დაშაქანული, ბატონყმობამდეგობებით დაფლეთილ საქართველოს არ შეეძლო თავისი ძალლონით დაეფრნა თავი სოციალურ-ეკონომიური კრიზისისაგან და გამკლავებოდა გარეშე მტრებს, რომლებსაც სურდათ საბოლოოდ დაემონებინათ იგი. ქვეყნის წინაშე მთელი სიმწვავეთ წამოიჭრა ალტერნატივა: ან შთანთქმულიყო შაჰს ან ოსმალეთს ან ხოსიქრის თურქეთის მიერ, ან გადასულიყო რუსეთის პროტექტორატის ქვეშ.

საქართველოს პოლიტიკის ხელმძღვანელებმა, როგორც ზემოთ ვთქვეთ, უკასასკნელი გზა ირჩიეს.

ჯერ კიდევ XVI საუკუნიდან მოსკოვის სახელმწიფოსა და საქართველოს შორის მყარდება წესიერი დიპლომატიური ურთიერთობა.

მოსკოვის ელჩები ჩნდებიან ალბეთში, ამერეთში, სამეგრელოში — რუსეთის გავლენის დასანერგავად და ანექსიისათვის ნიადაგის მოსამზადებლად.

მათთან მოლაპარაკებაში ქართველები უპირველეს ყოვლისა დახმარებას ეძებენ თავის გარეშე მტრებისაგან. პეტრე I ირანში ლაშქრობის დროს საქართველოს მეფე ვახტანგ VI-სთან სდებს ფარულ ხელშეკრულებას ირანელთა წინააღმდეგ. შეთანხმებული, საერთო მოქმედების შესახებ.

იმის შემდეგ, რაც რუსებმა ბაქო დასტაცეს, საქართველო თავის ბედის ანაბარად მიტოვებული დარჩა და დაკავებულ იქნა თურქეთის ჯარების მიერ.

თვით ვახტანგ VI იძულებული გახდა 1723 წ. გადახვეწილიყო რუსეთში სხვადასხვა წოდების ათას კაცთან ერთად. 1768 წელს რუსეთსა და თურქეთს შორის ომი დაიწყო. საქართველომ მხარი დაუჭირა რუსეთს. თბილისში გაიგზავნა რუსთა მცირერიცხოვანი ჯარი გენ. ტოტლებენის უფროსობით, რომელმაც არავითარი დახმარება არ აღმოუჩინა არც ერეკლე II-ს და არც იმერეთის მეფე სოლომონ I-ს თურქეთთან ბრძოლაში.

ქუჩუკ-კაინარჯის ზავი (1774 წ.), რომელიც რუსეთმა თურქეთთან დაიდო, თუმცა ტრაქტატის რამდენიმე მუხლში იხსენიებდა საქართველოს, მაგრამ ოდნავაც არ აუმჯობესებდა მის მდგომარეობას. ამ ზავის შემდეგ კიდევ თურქეთა თავის სამფლობელოდ სთვლიდნენ საქართველოს.

1783 წელს ქ. გეორგიევსკში რუსეთსა და საქართველოს შორის დაიდო ტრაქტატი. ამ ტრაქტატის თანახმად, საქართველო სცნობდა რუსეთის უზენაეს ძალაუფლებას და მის მფარველობას. საქართველოს მეფეები, რომლებიც მემკვიდრეობით მეფობდნენ, ამიერიდან ვალდებული იყვნენ დაეფიო „რუსეთის იმპერიისადმი გულმოდგინეობისა და ერთგულების და რუსეთის იმპერატორთა უზენაესი ხელისუფლებისა და მათი მფარველობის ცნობის“ ფიცი.

საქართველო, რჩებოდა რა თავისუფალი თავის შინაურ საქმეებში, სცნობდა თავის სრულ დამოკიდებულებას ცარიზმისაგან საგარეო პოლიტიკის განხორციელებაში.

საქართველოში საჭირო რაოდენობით უნდა მდგარიყო რუსთა ჯარი, რათა დაეცვა ქვეყანა გარეშე მტრებისაგან.

მეფის რუსეთმა თითქოს გადასდგა რეალური ნაბიჯი იმისათვის, რომ თავის მფარველობის ქვეშ ეყოვანა ქართველი ხალხი და დაეცვა იგი გარეშე მტრებისაგან. მაგრამ რუსეთმა არ შეასრულა 1783 წ. ტრაქტატი

მშრომელთა წერილები

ეს ამხ. სარიშვილს ეხება!..

ამხანაგ სტალინის სახელობის ორთქლმავლებისა და ვაგონების შემკეთებელი ქარხნის სახარატო სამკერეში ბევრია დეფექტები, რომლებიც ფფერხებენ ნორმალურ მუშაობას. აი რამდენიმე ფაქტი:

მღარავი ჩარხი № 176 უქმად დგას, ასეთსავე მდგომარეობაშია ხრახნმჭრელი ჩარხები № 504 და 501. ჩარხი შუბლა და ჩარხი № 67 უკვე წელიწადია არ მუშაობენ, რაშია საქმე? შეიძლება ზედმეტია ამ საამქროსთვის ეს ჩარხები? მაშინ მოხსნან და გადაზავნონ იქ, სადაც მათ გამოიყენებენ, ან შეიძლება ეს ჩარხები უფარგისია და მათი ამუშავება შეუძლებელია? ამ შემთხვევაში საჭიროა მათი ჩამოშხმელ საამქროში გაგზავნა, სადაც მათ გადაადნობენ და უბრალო ლითონად მაინც გამოიყენებენ. მაგრამ ნამდვილად კი ეს ჩარხება საჭირო არიან და კარგადაც შეუძლიათ მუშაობა, საჭიროა მხოლოდ საამქროს ადმინისტრაციამ ისინი შეაკეთოს და წესრიგში მოიყვანოს.

წელს № 301 ჩარხს გაუკეთეს კაპიტალური რემონტი, რაც საამქროს რამდენიმე ასეული მანეთი დაუჯდა. მაგრამ ის დღემდე არ მუშაობს, ვინაიდან საამქროს ადმინისტრაციას ჩარხზე მომუშავე არა ჰყავს.

თვით საამქრო მოთავსებულია ისეთ შენობაში, სადაც, სახურავის უფარგისობის გამო წვიმიან ამინდში მუშაობა შეუძლებელია, ეს იწვევს საამქროს ხშირ გაცდენებს და ჩარხების გაფუჭებას.

დროა საამქროს უფროსმა ამხ. სარიშვილმა მიიღოს გადამჭრელი ზომები აღნიშნულ დეფექტების აღმოსაფხვრელად.

ტ. ჯვარშვილი.

ალიმენტს არ მაძლევს

ორჯონიკიძის სახელობის (თბილისი) რაიონის სასამართლოს დადგენილებით ჩემს ყოფილ ქმარს მიეიღო ერმილეს-ძე სვანიძე მიესაჯა ჩემს სასარგებლოდ ხელფასის 30 პროცენტის გადახდა ბავშვის შესანახად.

პირველ ხანებში იგი მართლაც მიგზავნიდა ფულს, მაგრამ მიმდინარე წლის იანვრიდან სულ შემოწყვეტა ალიმენტის გადახდა, რითაც მეტად მძიმე პირობებში ჩამაყენა.

ამკამად მიხ. სვანიძე მუშაობს ქუთაისის რაიონის სოფ. პატრიკეთის კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ. ჯერ კიდევ 28 მარტს დახმარებისათვის მიგმართე ქუთაისის პროკურატურას, მაგრამ პასუხი არ მიმიღია.

სასამართლოს დადგენილებას მიხ. სვანიძე აბუჩად იგდებს და ალიმენტის გადახდას გაურბის, რისთვისაც მას პასუხი უნდა მოეთხოვოს.

ქ. ბარნაბიშვილი.

საბოლოო ანგარიშს არ მისწორებენ

ემუშაობდი ყვარლის რაიონის ადგილობრივი მეწყველობის ტრესტის სისტემაში შემავალ ხე-ტყის სახერხი ქარხნის ბუხალტრად.

1936 წლის 13 ოქტომბრის გამოწვეულ წყიელ არმიაში. ამ დროისათვის მერგებოდა 600 მანეთი, მაგრამ წამოსვლისას ვერ მივიღე ფულის ოჯახურნის გამო.

ამაწლის თებერვალში მოხდა ამ დაწესებულების ლიკვიდაცია, რაც რაიონულ გაზეთში იყო გამოცხადებული. ამ ფაქტის გაგებისთანავე განცხადებით მივმართე ლიკვიდკომს, რომ ჩემთვის საბოლოო ანგარიში გაესწორებინათ, მაგრამ ამაოდ...

23 აგვისტოს პირადად ჩავედი ყვარელში ამ საქმის მოსაგვარებლად, მაგრამ არც ამან გასჭრა. შემდეგ მიმართე რაიპროკურორს დახმარებისათვის, მაგრამ გარკვეული პასუხი ვერ მივიღე.

მოვითხოვ ამ საქმეში რაიაღსრულობის თავმჯდომარის ჩარევას და საბოლოო ანგარიშის გასწორებას.

კოტე ცინაური.

საყვედურის გამოცხადებით დაკმაყოფილდა

მეფისა და მეწვეველების შაბნელ დროს კასპის რაიონში დიდხანს თარეშობდა ჩალიანი (ტრაკენიკი) თედო პეტრეს-ძე ყარაშვილი, რომელიც უხეშად ეპყრობოდა მშრომელ გლეხებს. მას არაერთი გლეხისათვის მიუყენებია ფიზიკური შეურაცყოფა.

ამკამად ეს ვაგბატონი პარტიელთა ამოფარებული ეწევა მაენტლურ მეშობობს. კასპის მშრომელებმა თავის დროზე აღძრეს საკითხი საქ. კ. პ. (ბ) კასპის რაიკომში მისი პარტიაში ყოფნა-არყოფნის შესახებ, მაგრამ თედო ყარაშვილს რაიკომის ბიურომ მეტად რბილი სასჯელი გამოუტანა. ამ გაიძვერას, ყოფილ ჯაშუშს მხოლოდ საყვედური გამოუცხადა და ამით დაკმაყოფილდა.

თედო ყარაშვილი არ არის ღირსი დიდი კომუნისტური პარტიის წევრობისა.

ილო ძეთიშვილი.

ანჯვესის პირველი დენი

ბათუმი, 8 ოქტომბერი (საქდესი). აჭარის-წყლის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებელთა კოლექტივი აქტიურად ემზადება სადგურის პირველი რიგის საექსპლოატაციოდ გადაცემისათვის. უკვე დამთავრდა მახუნცეთ-ბათუმის მაღალვოლტიანი გზამიცა, ამასთან გამოცდილ კარგი შედეგები მოგვიკა. დღეს სწარმოებს ბათუმის შემანელებელი ქვესადგურის ელექტროხელსაწყოთა გამოცდა.

10 ოქტომბერს აწვნეს პირველ სამრეწველო დენს მისცემს ბათუმს.

პირველი აგრეგატისან ელექტროენერგიას პირველ რიგში მიიღებენ ადგილობრივი მრეწველობის საწარმონი, ბათუმის ნავთსახელოვნი და ნავსადგური. ამ ენერგიის ნაწილი ქარხანა და „ნეფტეტორგის“ ბათუმის განყოფილება.

○

მომავალში აწვეს ელექტროენერგიას მიაწოდებს აჭარის მთელს მრეწველობას, ქალაქ ბათუმს, მისცემს ენერგიას აჭარის კოლმეურნე-მეცალეობათა და მეჩაიეთა სახლებს.

ილო ძეთიშვილი.

ხალხური სიმღერისა და ცეკვის ოლიმპიადა

ოლიმპიადას ბერძნები უწოდებდნენ იმ დროის მონაკვეთს, რომელიც ორ მომდევნო ოლიმპიურ თამაშობათა შორის გადიოდა (4 წელიწადი). პირველი ოლიმპიადა ემთხვევა 776 წელს ჩვენს წელთაღრიცხვამდე.

ოლიმპიური თამაშობანი ელინთა (ბერძენთა) უდიდეს ეროვნულ ღღესასწაულს წარმოადგენდნენ. ეს თამაშობანი ხდებოდა ოლიმპიაში. ეს იყო ღამაზი ადგილი ელადის შუა ნაწილში, პისატიდაში, ზღვის ნაპირიდან ოცი კილომეტრის მანძილზე.

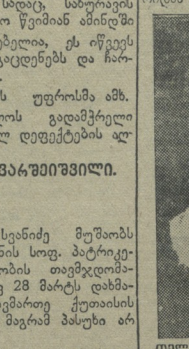

თელავი. ზემო-ხოდაშნის ამხ. ლ. ბერიას სახ. კოლმეურნეობის გ. ჩანგაშვილი მე-3 სარაინონ ოლიმპიადაზე ასრულებს ხალხურ სიმღერებს სალაპარაკოდ.

ფოტო ტორისა („სოფიზფოტოს“ საქ. განყ.)

○

ოლიმპიაში, როგორც ელადის ერთერთ უწმინდეს, ხელსულბელელ ადგილში, თავმოყრილი იყო ბერძენთა ყველა ეპოქის ხელოვნების საუკეთესო ნაწარმოებნი: ტაძრების მხატვრობა, სხვადასხვა ღმერთებისა და ოლიმპიურ თამაშობაში გამარჯვებულთა ქანდაკებანი და სხვ.

ოლიმპიის ლამაზი ხეივანი მდინარე ალფეოსის ნაპირამდე აღწევდა. ალფოსავლეთისკენ ხეივნის გვერდით გაკეთებული იყო სტადიონი. ოლიმპიიურ თამაშობათა შეწყვეტის შემდეგ, დაახლოვებით მეოთხე საუკუნის ბოლოდან, ოლიმპია თანდათან ეცვნა. ზოგ შემთხვევაში ადამიანის ხელმა, ზოგჯერ მიწისძვრამ და წყალდიდობამ, ალფეოსიდან და კლადეადან გადმოსულმა 2—4 მეტრიანმა სილის შრემ, დამარხა ხალხის ძველი კულტურის ძეგლები. დიდი ხნის შემდეგ, 1829 და 1875 წლებში, დეტალური გათხრები მოახდინეს და მრავალი საინტერესო ძეგლი აღმოაჩინეს.

ძველად ოლიმპიადას მხოლოდ გართობის ხასიათი ჰქონდა. ოლიმპიადაში მონაწილეობდნენ ძალლოწინთ დაჯალდოვებულნი—მოჭიდავენი, მორბენელნი, მოჯიჯინთენი, ხოლო ნიჭს არავითარი მნიშვნელობა არ ეძლეოდა. ვის არ გაუგონია ძველი რომისა და ესპანეთის მეფეების გასართობ მოედნები, სადაც ლონიერ ვაჟკაცებს ბუღა-ხარებთან შეაჯიდებდნენ; მათ ეს სიმხეცე დიდ სიამოვნებას ჰგვრიდა.

დღევანდელი ოლიმპიადა ხალხურია. აქ ხალხი თვითონ იღებს უშუალო მონაწილეობას, ახლანდელი ოლიმპიადა ხალხის ნიჭისა და შემოქმედების გამომვლინებელი ღღესასწაულია.

მრავალი ოლიმპიადა გაიმართა ამ ბოლო დროს საბჭოთა საქართველოში. ყოველი ოლიმპიადა ამყოვნებდა ახალ - ახალ ძალებს ხალხური სიმღერისა და ცეკვის დარგში. ის წარმატებანი, რაც მოსკოვსა და ლენინგრადში ქართული ხელოვნების დეკადის დროს მომღერალთა გუნდებსა და მოცეკვავეებს ხვდათ, ბევრ შემთხვევაში შედეგია იმ ოლიმპიადებისა, რომლებიც დეკადის წინ გაიმართა. შარშანდელმა ოლიმპიადამ გამოავლინა მრავალი კარგი ხალხური მოცეკვავე, რომელთა უმრავლესობა შეუყვანილ იქნა ალმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოს გუნდებში.

საქართველოში კიდევ ბევრი რამ არ არის გამოვლინებული ხელოვნების დარგში. ამიტომ მთავრობამ დაადგინა დიდი ოქტომბრის ოცდაერთ წლისთავთან დაკავშირებით ჩატარებულ იქნას ხალხური სიმღერისა და ცეკვის სრულიად-საქართველოს ოლიმპიადა.

ამკამად წინასწარი მუშაობა ოლიმპიადის ჩასატარებლად საქართველოს თითქმის ყველა რაიონში მიმდინარეობს. 15 ოქტომბრისათვის სავსებით გამორკვეული იქნება

ხალხური საკრავის „ჭიპონის“ დამკრავი აჭარიდან.

○

სრულიად-საქართველოს ოლიმპიადის მონაწილე კოლექტივებს. ჯგუფებისა და ცალკეულ შემსრულებლთა ვინაობა. სრულიად-საქართველოს ოლიმპიადა გაიხსნება 8 ნოემბერს თბილისის ოპერის თეატრის შენობაში.

ხალხური შემოქმედების კაბინეტი, რომელსაც დაკისრებული აქვს ოლიმპიადის ჩატარება, ემზადება იმ სიმღერებისა და ცეკვის ჩასაწერად, რომელებიც შესრულებული იქნება ოლიმპიადაზე.

ლადო გეგეჭკორი

საკოლმეურნეო დოვლათის გამნიავებელი

(ფერილი ვანის რაიონიდან)

სოფ. ზედა-ბზვანის (ვანის რაიონი) კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ბიჭატორ რიკამაძე ამუჩად იგდებს საკოლმეურნეო დემოკრატიას და ამახინჯებს სას.-სამ. არტელის სტალინურ წესდებას — საკოლმეურნეო ცხოვრების ამ უმაღლეს კანონს. იგი კოლმეურნეებს უხეშად ეპყრობა და ცდილობს გული აუცარუოს მათ კოლმეურნეობაში მუშაობაზე. ბიჭატორ რიკამაძემ ხელობად გაიხადა კომბინატორობა და საკოლმეურნეო დოვლათის განიავება. მას ამ საქმეში „გვერდს უმშვენებს“ ბრიგადირი მ. ხინწილიკი. რიკამაძემ წელს დაუთესავი დასტოვა კოლმეურნეობის რამდენიმე ჰექტარი მიწა, რადგან სათესლე სიმინდი გაანიავა. იგი „ძმაბიჭურად“ არიგებს კოლმეურნეობის უვადო სარგებლობაში გადაცემულ სახნავ-სათეს მიწას. ეს მაშინ, როცა სას.-სამ. არტელის სტალინური წესდების მიხედვით კოლმეურნეობის მიწის ერთიანი მასივის შემცირება არ შეიძლება. მაგალითად, მან ნორმაზე მეტი საკარმიდამო ნაკვეთი უბოძა ალეკსანდრე დვალიშვილს. ასევე სწყალობს ილიკო ხონელიძეს.

რიკამაძემ გაჰყიდა კოლმეურნეობის 7 ღორი. გაყიდული ღორების საფასურიდან კოლმეურნეობას მხოლოდ 900 მანეთი გადასცა, დანარჩენი თანხა კი თავის ამქრებთან ერთად გაანიავა. ასეთი ფაქტების მოყვანა კიდევ შეიძლებოდა რიკამაძის „მოღვაწეობიდან“.

კოლმეურნენი ამაზე სამართლიან საყვედურს გამოსთქვამენ, მაგრამ რიკამაძის ბორობმოქმედებანი „ბეტიბების“ წყალობით შეუშჩეველი რჩება.

საქ. კ. პ. (ბ) ვანის რაიკომმა და რაიაღსრულკომმა უნდა მიიღონ საჭირო ზომები ზედა-ბზვანის კოლმეურნეობაში მოკალთამბულ კომბინატორთა ასალაგმავად. საკოლმეურნეო საკუთრება წმინდათაწმინდაა და მისმა გამნიავებლებმა სასტიკი პასუხი უნდა აგონ.

ვ. ჭოლიძე

„კოლხეთის მზე“

ამ რამდენიმე დღის წინათ მწერალთა კავშირის პროზაიკოსთა სექციის სხდომაზე ი. ლისაშვილმა წაიკითხა თავისი ახალი მოთხრობა „კოლხეთის მზე“. მოთხრობის შეფასებაში მონაწილეობა მიიღეს მწერლებმა: ს. ეფუნა, ვ. გაფრინდაშვილმა, ლ. ქიაჩელმა, პ. სამსონიძემ, ი. ვაკელმა, რ. ქორქიამ, კ. ბობოხიძემ, ს. ზვერაგამ, ი. ტატიშვილმა და სხვებმა.

ამ მწერლების აზრით, ამხ. ი. ლისაშვილის ახალი მოთხრობა აღსანიშნავია კოლხიდაზე დაწერილ მხატვრულ ნაწარმოებთა შორის. მასში ცარგად არის ასახული კოლხიდის წარსული და, რაც მთავარია, მისი დღევანდელი სახე. მხატვრულად გამართულად არის ნაჩვენები კამეჩის დალუქვა ჭაობში და გლეხის ნაღველი ბმის გამო. შემდეგ ეს ჭაობი ნაჩვენებია უკვე ამოშრობილი და გამწვანებული. გმირების სახე დამაჯერებლად არის მოპასუხული. აქაოდ არის სტილისტური შეცდომები, რომელთა გასწორება ავტორისათვის ადვილია. მოთხრობა დაწერილია ოქტომბრის რევოლუციის 20 წლისთავისთვის.

ს. ეფუნა

„ბოგვინიკი—ლევენფიში“

მეორე პარტია მოიგო ლევენფიშმა

მოსკოვი, 8 ოქტომბერი (საქდესი). მეორე პარტიის დამთავრება არ მომხდარა. ბოტვინიკმა დასთმო პარტია ისე, რომ თამაში არ განუყლებია. მატჩის ანგარიშია 1:1.

შემთხვევები

— **გაფფრთხილებელი** სელა. ახალ საინპირო ქუჩაზე მიმავალი სატვირთო მანქანა № 18—31, რომელსაც მართავდა ფოფერი გ. ა. ოდოკაძე, დაეჯახა ქუჩაზე გადამსვლელ ქალს ა. გალოშინას, მძიმედ დაშავებული გალოშინა მოთავსებულია საავადმყოფოში.

— **უბედური შემთხვევა.** 8 ოქტომბრის დღისით ბუაკინის ქუჩაზე № 9 მარშრუტის ტრამვაის ვაგონს ქვეშ მოჰყვა და გარდაიცვალა უცნობი ქალი. გვამი მოთავსებულია ქალაქის პირველ საავადმყოფოს პროზექტორიაში.

რუსთაველის ბიუსტი ქაბარჯინას მწვერვალზე

უდიდესი ქართველი პოეტის შოთა რუსთაველის 750 წლის იუბილეასთან დაკავშირებით, ყაზბეგის რაიონის მთასელელთა სექციი აწყობს რაიონის ერთერთ უდიდეს მწვერვალზე, ქაბარჯინას მთაზე ასელ მთასელელები იქ აიტანენ და დასდგამენ გენიალური პოეტის ბიუსტს.

ქაბარჯინაზე მიმდინარე წლის სექტემბერში პირველად ავიდნენ ამავე რაიონის მთასელელი ნიკო ქირიკაშვილი თავისი 15 წლის ვაჟით — ვახტანგით, ცნობილი ალპინისტი ალ. ჯაფარიძე და სხვები.

ამკამად სექცია ვაცხოველებით ეზიზღება მწვერვალზე ასელისათვის. ექსპედიცია შესდგება 10 კაცისაგან, მათ შორის არიან მწვრლები მ. პატარიძე და ალ. გომიაშვილი.

ექსპედიციას ხელმძღვანელობენ ყაზბეგის რაიონის მთასელელთა სექციის თავმჯდომარე ამხ. ს. ალიბეგაშვილი და მთასელელი ნიკო ქირიკაშვილი.

მწვერვალზე ასვლა დაიწყება 15 ოქტომბერს.

○

საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის გამომცემლობა „ფედერაცია“ უდიდესი ქართველი პოეტის შოთა რუსთაველის დაბადებიდან 750 წლისთვის აღსანიშნავი საიუბილეო დღეებისათვის ამზადებს მთელ რიგ გამოცემებს, ამ დროისათვის ბაზარზე გამოვა:

პროფ. ივ. ჯავახიშვილის მეცნიერული ნაშრომი „შოთა რუსთაველის ეპოქის მატერიალური და გონებრივი კულტურა“, „ომარიანი“, გ. ჯაკობის რედაქციით („ომარიანი“ წარმოადგენს „ვეფხის-ტყაოსნის“ გაგრძელების ვარიანტს), კრებული რუსთაველის შესახებ, სადაც მოთავსებული ქართველი პოეტების მიერ რუსთაველზე დაწერილი ლექსები უძველესი დროიდან დღევანდლამდე, და რუსთაველის ეპოქის ნაშედევნთა იშვიათი ოსტატის — ბექა ოპიზარის შემოქმედების ნიმუშთა ალბომი მრავალი ილუსტრაციით. წიგნს დართული ექნება პროფ. შ. ამირანაშვილის მონოგრაფია — „ბექა ოპიზარის შემოქმედება“.

თბილისი — კიევი

ფეხბურთის მაღალ საკავშირო პირველობაზე

დღეს, 10 ოქტომბერს, „დინამოს“ ტანსაცმელ-ფეხსაცმლის ჯგუფი ... ...